

Vocabulari:

Conceptes equins traduïts al Català

- Bocado (freno de caballo); **brida**
- Caballeriza; **cavallerissa**
- Caballista (jinete); **cavaller, genet**
- Caballo de buena boca; **cavall de bona barra**
- Caballo padre, semental; **cavall llavorer**
- Caballo de frisa; **cavall frisó**
- Cabezada; **cabeçada**
- Carrocero; **fabricant de carruatges**
- Carruaje; **carruatge**
- Cola; **cua**
- Cuadra; **quadra**
- Cruz; **creu, creuera**
- Dar coces; **reguitnar (tirar, clavar o donar) guitzes**
- Establo; **estable**
- Estribo; **estrep**
- Filete; **fre, mos**
- Grupa; **gropa**
- Herradero (acción de marcar el ganado); **marcatge**
- Herrador; **ferrador**
- Herrar; **ferrar**
- Jineta; **geneta**
- Jinetear; **passejar a cavall, domar**
- Montar a caballo; **muntar o anar a cavall**
- Potrero; **poltres**
- Potro, potrillo; **poltre**
- Rebusno (burro); **bram, ruc / somera**
- Relinchar; **renillar, eguinar, aïnar**
- Relincho; **renill, eguí, aïnada, arniet**
- Rienda; **Regna**
- Silla (de jinete) **sella**
- Susurrar; **xiu-xiu; xiuxiuejar als cavalls**
- Yegua; **egua, euga**
- Yegua caponera (madrina) **egua esquellera**
- (a rienda suelta, a tope) **a regna solta, a tota brida, a brida abatuda**
- Ruc (mascle) Somera (femella)
- El so del ruc i de la somera és el bram
- El so del cavall és el renill.

Frases fetes i conceptes

- **tenir el peu a l'estrep** (estar a punt d'anar-se'n, tocar el dos)
- **perdre els estreps** (no raonar adequadament)
- **brams d'ase no pugen al cel.** Dita per a denotar que el que algú diu no mereix d'ésser atès.
- **Ésser l'ase del cops.** Ésser la persona que s'emporta totes les culpes.
- **Ja pots xiular si l'ase no vol beure.** Inutilitat d'insistir prop de la persona que està decidida a no fer el que li diuen.
- **Sense dir ase ni bèstia.** Sense saludar, ni dir paraula.
- **Fer-ne una d'ase i seca.** Fer una cosa malament.
- **Tocar l'ase.** Aplicar la llengua a la part anterior del paladar i abaixar-la de cop produint un so que expressa contrarietat.
- **Costa més que el part d'una burra.** (en raó ja que el part de les egües és de 12 mesos i de les someres més de 13 mesos)
- **El mot burro,** segons el diccionari d'estudis catalans és correcte, però usat per a esmenar adjectius o qualitats de les persones. Com a mot referint-se a l'animal utilitza el terme ase.
- **Rucada:** bestiesa, niciesa.
- **Ase m.** Mamífer solípede (*Equus asinus*) més petit que el cavall, les cerres del coll i de la cua més curtes, orelles molt llargues, que és emprat sobretot com a bèstia de càrrega.

“El coneixement i tracte amb els rucs t’ensenya la injustícia del vocabulari i els referents a aquesta espècie, possiblement més intel·ligent que els cavalls. Amb molta personalitat i decisions pròpies, els rucs són tossuts però no burros. És un animal valent, (més que el cavall) pensa i treu les seves conclusions. No vol treballar i preveu el que li espera dels homes. És protector i noble. Com a herbívor no té respostes violentes i davant de qualsevol pressió prefereix anar-se’n abans que enfrontar-s’hi. Actua de manera intel·ligent i sap valorar pacientment els possibles riscos”.

